

Бивајући у далекој Црној Гори – где сам узалуд понео пасош, пошто је за улазак довољна само лична карта – у недостатку телевизије, прегледао сам и читао све штампано што ми је долазило под руку. Тако сам у једном ТВ додатку, мислим Политике, нашао интервју са новинарком Б92 Машом Милеуснић. Повод интервјуа је било Машино вођење програма за време последњег протестног митинга, међутим, моју је пажњу привукао Машин одговор на примедбу да се водитељи Б92 често емотивно уносе у вести. Иако сам и сам написао спис под насловом Кратка историја филозофије, мислим да ме је у том одговору Маша превазишла, јер је у само неколико реченица сажела сву филозофију коју данас знају и треба да знају новинари, презентери и сви остали трудбеници тешког и незахвалног посла јавне речи.

Ево шта каже Маша на ово питање: „Сигурно вам је познато да многи критикују спикере Б92 да делују сувише опако док читају вести, да испалују информације као рафале? Шта ви кажете на то? – Свако има право на своје мишљење и утисак. О укусима се не расправља. Све што могу да кажем, јесте да су презентери Вести на Б92 веома професионални и одговорни према гледаоцима. Сви имамо свој стил, у зависности од карактера и темперамента, и не трудимо се да будемо забавни. Ми не глумимо. Мислим да је најбитније какву информацију гледалац добија, а ја се као презентер вести, трудим да не оптерећујем гледаоце својим утисцима. Ми ничим не одвлачимо пажњу од суштине информације. Међутим, ако се неком не допада није обавезан да нас гледа. Свако може да бира програм који ће да гледа. То бар није тешко“.

Где је ту филозофија? Има је пуно. Најпре, Маша нам објашњава у чему је суштина мишљења данас када додаје да је утисак оно што се у мишљењу крије. А утисак се одмах преобраћа у укус, о коме се не расправља. Тако да добијамо формулу савремености О мишљењима се не расправља, она не заслужују неку посебну пажњу. Јер, свако има своје мишљење. Угрожавати ту чињеницу расправом било би радити против темељног права сваког од нас да има своје мишљење. Још је занимљивији Машин одговор када се стави у контекст питања, које на мало неспретан начин реферише на свима познату чињеницу да водитељи Б92 барем неке вести изговарају уз видну промену интонације која јасно показује став или осећања која имају. То иначе није никакав проблем само по себи, а толико је очигледно да би се могло с правом сврстати у прости чињенице. Машин одговор, међутим, показује како савремени медији треба да се односе према чињеницама и истини уопште. Некада су се критичка мишљења забрањивала јер се у њима видела опасност по званичну истину, али тада још није био откривен овај нови метод: када неко каже нешто што има претензије на истину, можемо му напосто одговорити: То је твоје мишљење, и твој утисак, а о укусима се не расправља. Ако он одговори, али то није само моје мишљење, то је тачно, то је истина, само му после уздаха треба одговорити да свако има своје мишљење и да даљим инсистирањем може само

себи да навуче на врат оптужбе за ауторитарност. У савременом добу истина не постоји, она је само реликт заостао из примитивних времена.

Али зато постоји слобода! Видимо како Маша реферише на поступак који на магичан начин решава све проблеме: промените канал, то је бар лако. Савремено доба донело нам је ту много жељену слободу, имамо више од 50 канала са тенденцијом даљег раста – ако вам се не свидја један канал промените на други, а ако вам се не свидја ни други, промените на трећи, до 50-ог ће вам обично требати нешто око 15 минута пуне слободе, што после малог одмора можете поновити. Овај поступак се може проширити и на остале друштвене проблеме: ако вам се не свиђају радикали избегавајте њихове скупове и вести о томе, ако вам се не свиђа Друга Србија не слушајте Пешчаник, ако имате нешто против ДС или ДСС не гледајте РТС. Ако вам је мала плата одбијте да је примате, ако имате нешто против своје земље иселите се. Једноставно одсеците од себе оне ствари које вам се не свиђају. Ако сте се тако одрекли свега заједничког, можда се просветлите сазнањем да је само оно што је ваше приватно вредно пажње, и да земља, људи и ваша околина није нешто што треба примећивати.

Тако је слобода мишљења најзад десупстанцијализовала вашу околину и вас саме, своје изборе никоме не морате правдати, свако има своје мишљење, а ако хоће може и да промени канал. Маша је и уредник вести. Вероватно је да по истим принципима бира и вести. На пример, прегледа агенцијске материјале и када види снимак на коме човек каже „Ја нисам Рус, ја сам Грузин, ја сам слободан човек“, помишља да је ова изјава душу дала да се њоме заврши блок о сукобима у Јужној Осетији. Или, види неку вест у којој се помиње реч „српска“, рецимо „српска влада“: „Не каже се српска него србијанска“, преправи вест Маша. Или, неко неопрезно уврсти у вест израз „наша репрезентација“, што је некако сувише блиско и преправља се у „репрезентација Србије“ – знамо да су сви ти вајни спортисти склони дизању три прста, када то не буду чинили можда ће постати „наши“, мада сумњамо.

Наша новинарка је, међутим, млада и тек прави прве кораке у свету медија и филозофије тако да се од ње још може свашта очекивати. Можда укључи своје филозофске моторе који је одведу ка непредвидивим и плодним закључцима. За то време последњи филозофи Друге Србије ће још увек понављати како мишљење треба да се „десупстанцијализује“ и „деонтологизује“. Нема више где, већ сад је потпуно десупстанцијализовано, без икаквог садржаја. Ако останемо и без ове најкраће Машине филозофије остаћемо напросто без ичега.